GENT

oude stad die léeft

Het mag een paradox heten, maar Gent is volgens de Financial Times net als Eindhoven stad van de toekomst. Eindhoven staat op één, Gent op tien. Hoogste tijd voor een kijkje in de stad waar het verleden nog steeds een voorsprong lijkt te hebben op het heden.

TEKST: HANS MATHEEUWSEN
FOTO'S: DIENST TOERISME GENT

Gent kennen wij Nederlanders vooral van de gelijknamige Feesten en de snelweg-aanduiding Gand. Op weg richting het goddelijke Frankrijk is er nog niets aan de hand en rijden we Gent met 120 km per uur voorbij zonder acht te slaan op de borden. Maar drie weken later worden we in omgekeerde richting gedwongen de aanwijzing Gand („Gand? Gand? Weet je het zeker?") te volgen om vervolgens na het oversteken van de Belgische grens hopeloos te verdwalen op de wirwar van hobbelige betonwegen.

Anno 2010 rijden we met hulp van de TomTom feilloos het centrum van de stad binnen. Het had de Gentse Dienst Toerisme, Departement Stadspromotie samen met het Veldhovense reisbureau Departures een goed idee geleken om ons uit te nodigen voor een bezoek. In het omvangrijke toeristische ontvangstpakket onder de titel 'Gent, bruisend authentiek' ontdekken we een brief van burgemeester Daniël Termont: „Gent laat niemand onverschillig: u zult er énkel aangename herinneringen aan overhouden!" En alsof dat niet genoeg is, volgt een aanbeveling van de voormalige Franse president François Mitterand. Hij noemt de tweede stad van België, althans volgens de burgemeester, 'het best bewaarde geheim in Europa'.

De ontvangst in viersterren hotel Harmony is wat je ervan mag verwachten. Harmony ligt aan de Kraanlei, pal in het historische centrum aan de Leie, die dwars door de stad stroomt. Omdat de parkeergarage van het hotel vol is, worden we gedwongen te parkeren onder de Vrijdagmarkt, een paar honderd meter verderop. Als dat maar niet in de papieren gaat lopen. De avond brengen we door op een van de terrassen op de Vrijdagmarkt, aan tafel in restaurant Belga Queen en in de diverse cafés. Belga Queen is gevestigd in een dertiende eeuws korenstapelhuis. De authentieke, gerestaureerde behuizing en moderne inrichting roepen een prettige spanning op. We zitten in comfortabele fauteuils die je niet direct zou verwachten aan een eettafel. Gaandeweg de gangen zakken we onwillekeurig steeds meer onderuit.

De volgende dag verkennen we de binnenstad en die mag met recht indrukwekkend worden genoemd. Niet vanwege een kolossale bebouwing, maar door de onafzienbare rij zorvuldig conserveerde cultuurhistorische panden en monumenten. Het historisch centrum van Gent is prachtig. Eindhovenaren die zeuren over het ontbreken van een dergelijk hart in hun stad hoeven maar anderhalf uur te reizen naar de tweede stad van België om het gemis te compenseren. Wat een rijkdom!

Calvinistische geest

Volgens de gids was Gent in de Middeleeuwen één van de belangrijkste steden van Europa. Groter dan Londen bijvoorbeeld. Alleen Parijs telde meer inwoners. Het 'Nederlandse' Gent (Gond volgens de Kelten, verbasterd tot het Germaanse Gand, en Gandavum onder de Romeinen) groeide uit tot hèt centrum van textielnijverheid. Van hieruit vonden via de Leie en de Schelde laken, linnen en katoen hun weg naar de rest van de wereld. In de negentiende eeuw stond hier de grootste vlasfabriek van Europa, waardoor Gent ook nog eens de eerste geïndustrialiseerde stad van het Europese vasteland was.

Met hun vrije, ondernemende en Calvinistische geest knokte de eigenwijze bevolking met zowat elke overheerser, met als meest bekende tegenstander Keizer Karel V van het Heilige Roomse Rijk. Om het verzet (tegen de Spanjaarden) te breken, verwijderde hij de 'Klokke Roeland', het zinnebeeld van de Gentse zelfstandigheid, uit het Belfort. Dit machtige kasteel rijst nog altijd op uit het centrum van de stad. De klok waarschuwde de bevolking voor

GENT

Lekker chillen aan de Leie in het historisch centrum van Gent. Met name jeugd, studenten en verliefde stelletjes zoeken ‘s middags en ‘s avonds de boorden van het riviertje op.

naderend gevaar. Het betekende het einde van de economisch machtige stadstaat. De leiders van de opstand tegen de keizer werden gedwongen in een boetekleed en met een strop om hun nek Karel V om vergiffenis te vragen. Sindsdien gaan de inwoners door het leven als Stroppendragers of Stropkes.
Als België zich in 1833 van Nederland afsplitst blijven de Gentenaren Oranje-gezind, hoewel het merendeel het liefst Frans spreekt. Een reden voor deze houding is de bloeiende katoenhandel met Nederlands-Indië. Nog tijdens het Koninkrijk der Nederlanden krijgt Gent een universiteit en opnieuw een zeehaven, door de aanleg van het Kanaal Gent-Terneuzen.
Het roemruchte verleden van de bloeiende stad stijgt uit alle hoeken en gaten omhoog. Nu is het centrum verdeeld in een historisch gedeelte, met een uitgebreid voetgangersgebied, alle winkels, en het Kunstenkwartier, waar de belangrijkste musea staan. De toeristische brochure telt 73 bezienswaardigheden, waaronder het veelgeroemde veelluik ‘De aanbidding van het lam Gods’ van de gebroeders Van Eyck. Dan hebben we het nog niet gehad over het Bourgondische Gent, met 319 uitgaansgelegenheden en 384 restaurants. Er zijn tientallen musea, en ruim tien verschillende soorten markten, van bloemen tot tweedehandsfietsen. De ‘bed and breakfast’-kaart telt 76 adressen. Het aantal hotels is legio. Niet verwonderlijk dat de straten van Gent altijd zijn gevuld met toeristen (onder wie velen uit België zelf). De evenementenkalender telt vele festivals en events, waarvan de Gentse Feesten ook bij ons tot de verbeelding spreken. Tien dagen leute en levenslust voor jong en oud in de binnenstad. Een zinnenprikkelend volksfeest met optredens, straattheater, kermis en kinderanimatie. Op 21 juli is het weer zover.

Wethouder voor Feesten

Zo’n stad moet wel een wethouder (‘Schepen’) voor Feesten hebben. Volgens Schepen Lieven (jawel, een man) Decaluwe leeft Gent volop. „Cultuurhuizen trekken volle zalen, winkelstraten en markten krioelen van de bedrijvigheid, cafés en restaurants sluiten hun deuren pas in de vroege uurtjes. De Gentenaar wacht écht niet op de Gentse Feesten om z’n huis uit te komen.”
Merkwaardig genoeg beschouwt Gent zijn inwoners óók als toeristische attractie. Volgens Decaluwe maken de Gentenaren de stad pas echt uniek. „De Gentenaar is trots op zijn stad. En terecht.” Ze zijn bovendien fier op hun geuzennamen van ‘koppigaards’ en dwarsliggers. De strop van keizer Karel V werd het symbool van de stad. Op straat laten de Gentenaren ons ‘buitenlanders’ met rust. We worden vriendelijk bejegend.
Hoewel we de hele zaterdag op pad zijn, zien we vooral ook veel niet. De binnenstad is zeer uitgestrekt en niet in een dag te belopen. Ook de haast onvermijdelijke boottocht op de Gentse binnenwateren laten we aan ons voorbijgaan. We houden liever vaste grond onder de voeten.

Zondag tegen de middag houden we Gent voor gezien. Een gastvrije stad, zeer aangenaam om in te verpozen. Bij de parkeergarage rekenen we het ongelofelijke bedrag van welgeteld negentien euro af. Content zoeken we de weg terug naar het vertrouwde Eindhoven. Ook bruisend authentiek. Maar dan anders. Met weliswaar op het oog meer heden en minder verleden, maar met nog veel meer toekomst.

Meer info via www.visitgent.be en www.departures.nl